

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 Din, za 1/2 leta
90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za ino-
zemstvo: 210 Din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 94.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnistvo
je v Ljubljani v Gregorčičevi
ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti, hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota

Liubliana, sobota 22. avgusta 1936

Cena posamezni številki Din 1'50

Še mnogo več solidarnosti treba!

Vsi dogodki po svetu dokazujejo, da gremo silno resnim časom nasproti in da epilog k svetovni vojni še dolgo ni napisan, temveč da moremo vsak hip stopiti na prag novih in še bolj usodnih dogodkov. Pa ne samo za zunanjo politiko velja to, prav tako tudi za notranjo in enako tudi za gospodarsko. Povsod se vidijo priprave za novo boje in fronte, prav nikjer pa ni niti najmanjših znakov o kakšnem pomirjenju.

V takšnih časih, so tudi najmočnejši posamezniki preslabotni, da bi se mogli opreti in z uspehom braniti svojo pozicijo, če pride nad nje njim nasproten veter. V takšnih časih vzdrže le oni, ki se morejo opreti na krepke organizacije in ki morejo pod ščitom teh organizacij braniti svoje gospodarske interese.

Slovensko trgovstvo si je tekom let zgradilo močne in lepo delujoče organizacije. Vendar pa je že pred leti moralo slovensko trgovstvo ugotoviti, da so te organizacije preslabotne, trčile bi idealno delo, da bi v polnem obsegu mogle uveljaviti trgovske težnje. Zato se je po iniciativi slovenskega trgovstva ustanovila centralna organizacija vsega jugoslovanskega trgovstva in na velikih ter sijajnih shodi v Skoplju in Beogradu se je tudi dostojno manifestirala sila jugoslovanskega trgovstva. Kljub temu pa moramo danes konstatirati, da ni bila zadostna velika, da bi se zahteve shodov v Skoplju in Beogradu tudi izvedle. Vse te zahteve so ostale neizpolnjene in oba velika shoda sta ostala brez pravega rezultata, kakor so morali pred kratkim konstatirati voditelji trgovstva. Isto so pa morali konstatirati tudi obrtniki in zato je samo naravno in logično, da je nastal sklep o skupni akciji vseh jugoslovanskih trgovcev in obrtnikov, o čemer izločeno poročamo na drugem mestu.

Mogočno armado predstavljajo združeni obrtniki in trgovci, armada, ki bi se mogla tudi pri splošnih in enotnih volitvah uspešno uveljaviti, kakor kaže češkoslovaški zgled. Toda tudi ta skupna akcija še ne bo rodila popolnih uspehov, če se ji ne pridružijo še ostali gospodarski stavovi, zlasti oni, ki od neurejenega gospodarstva tako trpe kot trgovci in obrtniki. Kakor so v ljubljanski zbornici združeni in plodonosnem delu trgovci, obrtniki, industrialci in člani gostinske stroke, tako je treba, da ti složno in skupno uveljavljajo tudi v javnem življenju svoje zahteve. Šele s to solidarnostjo bo mogoče doseči, da bo v naši državi zavlada prava gospodarska politika.

Solidarnost gospodarskih ljudi je zato danes prva in najvišja politika. Ta solidarnost pa ne sme ostati le na jeziku in papirju, temveč mora biti resnična. Vse organizacije, strokovne ko stanovske, gospodarskih stanov se morajo medsebojno podpirati, prav tako pa morajo vse složno delati na to, da se morejo opreti na svoja lastna in mogočna glasila. Ni večje kratkovidnosti, kakor je kratkovidnost onih ljudi, ki ne žrtvujejo nič za svoje stanovske liste in ki ne store svoje dolžnosti do svojih

organizacij. Prišla bo sila, prišel bo usodni trenutek in takrat bodo padli, ker se ne bodo mogli na nič opreti.

Solidarnost gospodarskih stanov pa se mora pokazati tudi v medsebojnih osebnih odnosih gospo-

darskih ljudi. Med gospodarskimi ljudmi ne sme biti ne intrig, ne malenkostnih zavisti, temveč vsi se morajo zavedati, da so pred njimi še težki boji, ko bodo vsi prav zelo drug drugemu potrebni. Če kdaj, potem danes gotovo ni

čas za prepire med gospodarskimi ljudmi. Samo pogledati je treba po svetu, kaj se vse pripravlja in jasno je, da je rešitev samo v absolutni solidarnosti vseh gospodarskih stanov in vseh gospodarskih ljudi!

Pripomniti je treba, da beograjska direkcija ne obsega samo področje bivše Srbije, temveč tudi del prog bivše Avstro-Ogrske.

Ze iz te tabele se vidi, da ima Ljubljanska direkcija, ki ima najmanj železnice, primeroma največ dohodkov. Še jasnejše pa se to vidi iz naslednje tabele o rentabilnosti železnice v posameznih direkcijah. Tako je znašala rentabilnost železnice pri direkciji v

	na 1 km proge	na 1 uslužbenca
Zagreb	227.712	31.050
Beogradu	183.416	27.172
Ljubljani	354.744	41.884
Sarajevu	111.345	16.582
Subotici	193.671	40.843

Železnice v Sloveniji so torej po rentabilnosti zdaleka prekašale vse druge. K tem številkam pravi »Ekonomist«:

»Potrebno je izvesti dekoncentracijo železnice in njih popolno razmejitev po železniško-zgodovinskih mejah.

Ne sme se dovoliti, da rentabilne železnice večno prenašajo bremena čisto pasivnih prog, ki so se gradile po vojni brez vsakega gospodarskega načrta in pogojev. Kulturno in gospodarsko bolj napredne pokrajine ne morejo doseči niti nujnih popravil svojih prog, kaj šele, da bi dosegle nove železniške zveze, ki jih zamažajo že leta in leta (da opominimo samo na zvezo Slovenije z morjem, unsko in jadransko železnico). Mi smo že ponovno opozarjali odločilne kroge na nepotrebno zapravljjanje denarja za graditev novih prog v krajih, kjer ni za to potrebnih pogojev. Naglašamo znova, da se denar za gradnjo novih železnice ne bi smel dati iz viškov rentabilnih prog, temveč naj ti kraji grade železnice z lastnimi sredstvi, ker so te železnice tudi večinoma projektirane na podlagi njih lokalnih potreb in interesov.

Preobremenitev prog in osebja, rentabilnost prog na posameznih področjih ter tudi splošni narodni interesi zahtevajo, da se uprava železnice reorganizira, da se enkrat začne s pametno in pravično razdelitvijo interesov ter da se uvede preudarna prometna in tarifna politika.

K tem izvajanjem »Ekonomista« pač ni potreben noben dostavek, ker so le preveč jasna in resnična. Tudi v prometni politiki se mora gospodarski centralizem nehati!

Konferenca industrijcev na Bledu

V nedeljo, dne 23. t. m. bo ob 11. uri dopoldne v prostorih hotela »Toplice« na Bledu konferenca, ki jo sklicuje beograjska Centrala industrijskih korporacij. Konferenco bo vodil predsednik Centrale, g. Vladimir Arko iz Zagreba. Svojo udeležbo je napovedal g. minister trgovine in industrije dr. Milan Vrbanič.

Industrijska konferenca je predvsem namenjena proučevanju aktualnih problemov gospodarske in socialne politike. Osebito naj se predstavniki industrije kot delodajalci posvetujejo o stališču, ki ga naj končno zavzamejo napram problemu minimalnih mezd in kolektivnih pogodb ter napram štrajkom kot političnemu sredstvu. Poleg statutarne predstavnosti vseh članov Centrale industrijskih korporacij se na konferenco vabijo zastopniki naših industrijskih podjetij.

Nov konkurent na sredozemskem lesnem trgu

Za naše lesno gospodarstvo pa se nič ne stori

Kakor poroča zadnji dunajski »Holzmarkt«, se bo po zaslugi Italije v kratkem pojavil na sredozemskem lesnem trgu nov in zelo nevaren konkurent. Italijanska vlada bo namreč uvedla redno morskoro zvezo z Norveško in skandinavskimi državami. V ta namen so določeni štirje motorni veliki parniki, ki bodo redno vsaka dva tedna obiskali norveška in druga skandinavska pristanišča. V skandinavske dežele bodo vozili južno sadje, vino ter druge italijanske pridelke ter imajo ti parniki zato tudi velike hladilne naprave, da bo prišlo sadje popolnoma sveže in dobro ohranjeno v skandinavske dežele. Na Norveškem pa bodo te ladje nalagale les iglastega drevja, zlasti pa les, ki se uporablja za izdelavo pohištva. Nobenega dvoma ni, da se bo s tem kompenzacijski kupčiji posrečilo Italiji spraviti znaten del svojih pridelkov na trg, obenem pa bo dobila les, ki ga potrebuje. Tako bo pripeljala Italija na sredozemski trg novega lesnega konkurenta in nobenega dvoma ni, da bomo zaradi tega zopet mi najbolj udarjeni.

Sedaj pa vprašamo, kaj se je z naše strani storilo, da se pomaga naši lesni industriji in proizvodnji?

Ne komo spraševali, kaj se od-

ločujoči krogi iz lastne iniciative storili za ublažitev lesne krize, temveč opomnili bomo le na nekatere zahteve, ki jih je postavil veliki manifestacijski shod v Ljubljani.

Ali se je morda izpolnila ena naslednjih zahtev, da se zaščitijo lesna podjetja in takoj ustavijo vse dražbe?

Ali se je morda bili izdani kakšni ukrepi za olajšanje davčnih dajatev lesnim podjetjem?

Ali se je morda izvedla reorganizacija naše zunanje trgovine ter se je z izvajanjem kompenzacijskega sistema pridobil našemu lesu nov odjem?

Ali se je z izvoznimi premijami omogočil našemu lesu izvoz na bolj oddaljene trge?

Ali se je izdala uredba o zaščiti in pospeševanju lesnega gospodarstva, kakor je predlagal Centralni odbor lesnega gospodarstva?

Ali so se znižale pristaniške in lokalne železniške tarife, kakor tudi tarifa za izvoz skozi Djevdžlijo na Solun?

Ali so se znižale pristojbine za najemnino ležarinskih prostorov.

Ali so dali drž. denarni zavodi lesnemu gospodarstvu na razpolago cenene kredite?

In kaj se je storilo, da se poveča uporaba lesa na domačem trgu?

Ali se je odpravila taksa za pogozdovanje?

Ali se je povišala zaščitna carina, da se s tem omeji uvoz lesnih finalnih izdelkov, kakor n. pr. celuloze, rotacijskega papirja, itd.

In ali so se izvedle vse druge zahteve?

Kakor vse druge resolucije in spomenice naših gospodarskih ljudi in organizacij, tako so ostale prezrte tudi zahteve našega lesnega gospodarstva in zato je danes zlasti položaj slovenskega lesnega gospodarstva bolj obupen, kakor je bil pred osmimi meseci.

V teh dolgih osmih mesecih se ni za slovensko lesno gospodarstvo nič storilo, nam nasprotna stran pa je storila vse, kar je le bilo v njeni moči, da še bolj udari slovensko lesno gospodarstvo.

In sedaj je privedla v Sredozemje še novega konkurenta!

Ali tudi še sedaj ne bomo nič storili za naše lesno gospodarstvo? Ali bomo še naprej čakali, da pada mana z neba na naše gozdove ter da bodo ti kar sami od sebe dajali denar in zaslužek ljudem!

Ne gre in ne gre, če nasprotnik dela na vse pretege, mi pa nič! Slediti moramo že enkrat njegovemu vzgledu in tudi sami začeti s sistematičnim in energičnim delom — in takoj bo vse boljše in lepše!

Železnice so v Sloveniji najbolj donosne

V Sloveniji doseženi viški pa se uporabljajo za graditev nerentabilnih prog drugod

V zadnji številki »Ekonomista« je objavljen zanimiv članek o dohodkih naših železnice. Članek potrjuje staro resnico, da so v Sloveniji železnice visoko aktivne in da ne daje nobena železniška direkcija tako visokih dohodkov kot ljubljanska. Po vseh gospodarskih pravilih bi zato tudi bilo edino pravilno, če bi gen. direkcija železnice največ investirala v Slovenijo, ker bi bile tu investicije najbolj plodonosne in bi s tem dobila železnica investiran denar najprej povrnjen. Mesto tega pa se uporabljajo v Sloveniji doseženi viški v to, da se grade železnice na jugu in v krajih, kjer ni nobene resnične potrebe in so zato tudi vse te železnice visoko deficitne. Čim več novih železnice zgradimo, tem večji postaja tudi deficit. Da takšno postopanje ni niti gospodarsko niti pametno, ni treba posebej razlagati. A kaj se hoče, ko pa zahteva tako gospodarski centralizem, ki postaja iz dneva v dan močnejši.

Pa vrnimo se k članku »Ekonomista«.

Število potnikov na naših želez-

nica se je gibalo tako-le: L. 1931. jih je bilo 40,1, l. 1932. 32,2, l. 1933. 29,8, l. 1934. 28,6 in l. 1935. 35,8 milijona potnikov. Potniški promet je torej od l. 1931. stalno padal in padel v 3 letih za skoraj 12 milijonov potnikov. Da je padel predvsem zaradi previsokih železniških prevoznin, se je jasno pokazalo v marcu 1935., ko so stopile v veljavo znižane železniške tarife. Dočim je bilo v januarju 1935 le 2,1, v februarju 1,9 milijona potnikov, jih je bilo v marcu 2,6 milijona in to število je že prihodnji mesec naraslo na 3,19 milijona ter doseglo v septembru celo število 3,67 milijona potnikov. To jasno dokazuje, da je bilo znižanje železniških tarif potrebno in da bi železnici tudi povišalo dohodke, če bi seveda naše železnice počakale, da rodi to znižanje popoln uspeh. Vzrok za to so imele, saj se je število potnikov dvignilo v primeri s proračunskim letom 1934/1935. za 9,4 milijone. Toda naše železnice niso počakale, temveč so bile že 1. aprila 1936 železniške potniške tarife znova povišane. »Ekonomist« pravi k temu

povišanju tarif: »To eksperimentiranje v tarifni politiki jugoslovanskih drž. železnice nas navaja k prepričanju, da ljudje, ki odločujejo in ki imajo glavno besedo pri naši tarifni politiki, ne razumejo svojega posla ali pa se ne ravna po stalni meri in stalnih načelih. Gospodarska politika, zlasti pa prometna in tarifna, ne prenesejo skokov. Zato je živa gospodarska potreba, da pride na čelo naših drž. železnice upravni odbor, ki bi bil sestavljen od vseh gospodarskih stanov, ki bi uredil promet v vsej državi.

Še bolj zanimive, ko številke o potniškem prometu, so številke o dohodkih železnice po posameznih direkcijah.

Ti dohodki so znašali pri direkcijah:

	v milijonih din	% vseh dohodkov	dolžina prog km
Zagreb	503,0	26%	2202,8
Beograd	483,6	25%	2637,1
Ljubljana	406,2	21%	1145,7
Sarajevo	174,1	9%	1465,4
Subotica	367,5	19%	1898,7
Skupno	1934,6	100%	9340,7

Zadosti resolucij!

Skupna akcija trgovcev in obrtnikov proti neupoštevanju njih zahtev

Več ko tri mesece je že minulo od velikega vsedržavnega kongresa trgovcev v Beogradu, a niti ena zahteva kongresa se še ni izvedla. Ostalo je vse pri starem in nadlogi, ki so uničevale jugoslovanskega trgovca preje, ga uničujejo še naprej. Popolnoma enake žalostne ugotovitve morejo ugotavljati tudi obrtniki po svojem velikem binkoštnem kongresu v Petrogradu. Tudi njih zahteve so ostale vse po vrsti neuslišane. To dosledno omalovaževanje in že preziranje vseh zahtev glavnih nosilcev našega srednjega stanu je končno moralo privedi do tega, da so tako obrtniki ko trgovci obupali, da bi jim mogle na kongresih izglasovane resolucije prinesiti še kakšen uspeh. Zato je zavladalo med trgovci in obrtniki le eno mnenje, da je vseh teh resolucij in protestov že dosti in da je treba seči po močnejših in izdatnejših sredstvih! Hkrati pa je tudi prodorilo prepričanje, da morajo trgovci in obrtniki nastopiti skupno in začeti z na široko zasnovano skupno akcijo, ker le tako je nekaj upanja, da bodo njih zahteve vsaj deloma v kratkem uslišane. Ta skupna akcija zato tudi ni zamišljena le kot enkratna, temveč bo trajala tako dolgo, dokler ne bodo dosegli trgovci in obrtniki onih minimalnih zahtev, brez katerih trgovina in obrt kratkoročno ne moreta živeti.

Ta skupna akcija jugoslovanskih trgovcev in obrtnikov je bila pred enim tednom sklenjena v Beogradu, najprej na seji Zveze trgovskih združenj in seji Državne zveze obrtniških združenj, nato pa potrjena na skupni seji obeh centralnih organizacij jugoslovanskih trgovcev in obrtnikov.

Sklep o tej skupni akciji je edino logičen zaključek konstatacij, ki so jih morali ugotoviti tako trgovci ko obrtniki na sejah svojih osrednjih organizacij. Zato vse trgovstvo in vse obrtništvo ta sklep pozdravlja ter se bo z navdušenjem in v celoti pridruživlo skupni akciji ter zvesto izpolnjevalo vse odredbe, ki bodo v ta namen izdane. Geslo jugoslovanskih trgovcev in obrtnikov je danes: **Zadosti resolucij, zadosti papirnatih protestov, da živi skupna akcija trgovcev in obrtnikov za pravice trgovstva in obrtništva ter vsega srednjega stanu!**

Konstatacija trgovstva

Ker je ostal veliki vsedržavni shod jugoslovanskega trgovstva v Beogradu brez rezultatov, je sklical predsednik N. Savić sejo Centralnega predstavništva zvez trgovskih združenj, da izda potrebne sklepe glede na vse težje položaj trgovstva. V petek, dne 14. t. m. je bila nato seja Centralnega predstavništva in na njej je podal predsednik Savić obširen referat o rezultatih kongresa in o sedanjem položaju trgovine in trgovstva. V svojem referatu je konstatiral, da so rezultati kongresov ničevni in da se ni niti ena pristojna ustanova zmenila za želje trgovstva. Predsednik Savić je navedel tudi konkretne dokaze ter zlasti poudaril, da »Ta-Ta« tudi kljub pred dvema mesecema izdani prepovedi nemoteno obratuje dalje in da se v trgovinskem ministristvu še ni o tem vprašanju nič sklenilo. To neupoštevanje tudi najbolj elementarnih zahtev trgovstva je povzročilo veliko nejevoljo v vseh trgovskih slojih, ki glasno zahtevajo, da trgovci uporabijo tudi najbolj skrajna sredstva, da se njih upravičene zahteve že enkrat upoštevajo. Splošno se zahte-

va zato skupna akcija z vsemi gospodarskimi stanovi, zlasti pa z obrtniki. Po referatu predsednika Savića, ki je bil sprejet z velikim odobravanjem, so v debati vsi govorniki poudarjali, da je že skrajni čas, da stopijo trgovci iz svoje sedanje rezerve in da se začne najbolj energična skupna akcija z obrtniki za pravice trgovine in obrta ter v zaščito trgovstva in obrtništva in vsega srednjega stanu. Glasno se je končno še poudarila zahteva po ustanovitvi gospodarskega sveta.

Ugotovitve obrtnikov

Dva dni kasneje je bila iz iste ga vzroka plenarna seja Glavne državne zveze obrtniških združenj v Beogradu, katere so se udeležili tudi člani Centralnega predstavništva zvez trgovskih združenj. Na seji je podal glavni referat predsednik zveze Milan Stojanović, ki je najprej poročal o kongresu obrtnikov ter o njih zahtevah, ki so bile v glavnem naslednje:

1. da se izda v smislu določil obrtnega zakona uredba o obveznem socialnem zavarovanju obrtnikov;
2. da se v smislu obrtniških zahtev čim prej izvede revizija zakona o zavarovanju delavstva;
3. da se odpravi uredba o priznavanju kartelov ter mesto nje izda uredba o prepovedi kartelov;
4. da se proti obrtnikom ustavi vse eksekucije in da se čim prej izda uredba o zaščiti obrtnikov, in sicer v soglasju z že ponovno izraženimi zahtevami obrtnikov;
5. da smejo imeti Bafa in prav tako tudi vsa druga industrijska podjetja največ 10 podružnic, in to le v mestih z več ko 50.000 prebivalci;
6. da se čim prej ustanovi gospodarski svet.

Ceprav je število obrtnikov veliko in čeprav so vse zahteve obrtnikov upravičene, vendar ne najdejo na odločilnih mestih nabenege pravega razumevanja. To dokazuje, da so obrtniki sami še vedno preslabotni in da se morajo zato združiti z drugimi gospodarskimi stanovi, ki imajo podobne interese, zlasti pa s trgovci, ki doživljajo danes isto nerazumevanje ko obrtniki.

Ta skupen nastop obrtnikov in trgovcev pa je potreben tudi

v interesu srednjega stanu

Ze pred vojno se je začel srednji stan organizirati, najprej v Nemčiji, nato pa tudi v drugih državah in že l. 1905 je bil ustanovljen Mednarodni zavod srednjega stanu.

Srednji stan ni proti današnjemu redu, zasnovanemu na načelih zasebne lastnine, dedni pravici in svobodni tekmi. Srednji stan je samo proti preveliki koncentraciji kapitala, ki dejansko ustvarja industrijski in finančni fevdalizem. Ta kapital skuša po velikih veleblagovnicah in s pomočjo podružničnega sistema uničiti vse svoje nasprotnike, da si tako pridobi monopolno stališče nad vsemi potrošniki.

V nasprotju z velekapitalom zahteva srednji stan nadalje racionalizacijo na podlagi solidarnosti ljudi, da bo ta koristila vsem ljudem, dočim priznava velekapital samo neko psevdoracionalizacijo, ki je v korist le privilegiranim razredom. Srednji stan zahteva reformo bančnega sistema, da pride tudi mali gospodarski človek do cenjenih kreditov in zato

zahteva, da je la zastopan tudi v emisijskem zavodu.

Nadalje zahteva srednji stan enakomerno obdačevanje, ker se danes velekapital večinoma odteguje svoji davčni dolžnosti. Tudi razdelitev socialnih dajatev mora biti pravičnejša, ker obrtnik ne more prenesti istih dajatev ko velekapital. A tudi obrtnikom in drugim gospodarskim stanovom je treba dati socialno zavarovanje, ker danes si večina pripadnikov srednjega stanu ne more priobiti onih rezerv, da bi bili preskrbljeni za starost ali za primer onemoglosti in bolezn.

Nato so bili podani še nekateri drugi referati, nakar je sledila debata, v kateri so govorniki poudarjali nujno potrebo skupnega nastopa vseh gospodarskih stanov, zlasti pa obrtnikov in trgovcev.

Po tej plenarni seji je bila skupna seja zastopnikov Centralnega predstavništva zvez trgovskih združenj in plenuma Glavne državne zveze obrtniških združenj. Na tej seji sta bila pooblašena predsednika obeh korporacij Nedeljko Savić in Milan Stojanović, da podata naslednji

komunike o skupni akciji trgovcev in obrtnikov.

»Zastopniki Centralnega predstavništva zvez trgovskih združenj in plenuma Glavne državne zveze obrtniških združenj kr. Jugoslavije so na skupni seji dne 16. avgusta v dvorani Obrtniškega doma v Beogradu, po razpravi o položaju našega mestnega gospodarstva ugotovili, da so trgovci in obrtniki žrtve istega nerazumevanja, in celo ignoriranja, in da se bore z istimi in vedno večjimi težkočami. Zaradi tega se vsiljuje neobhodna potreba, da se trgovci in obrtniki združijo k skupni akciji v svrhu

Kako kaznujejo krošnjarstvo v Zagrebu

»Novosti« poročajo: Na prijavo Udruženja trgovcev za mesto Zagreb, je kaznovalo mestno poglavarstvo g. Gašperja Jakoba iz Zagreba zaradi prekršenja §§ 4. in 19. Z. o. r., ker se brez dovoljenja bavi s krošnjarjenjem blaga po mestu Zagrebu, z globo 300 dinarjev, ki se izpremeni ob neizterljivosti v 6 dni zapor. Obenem je bil obsojen na plačilo raznih taks v znesku 70 dinarjev. Odzveti komad blaga od 3 metrov se mu je zaplenil v svrhu zavarovanja plačila gornje globe in takse. Zabranjuje se mu tudi vsako krošnjarjenje po Zagrebu pod pretno globo 500 dinarjev, ki se izpremeni v slučaju neizterljivosti v 10 dnevni zapor. Pritožba proti temu nima odločilne moči. Omenjeni je bil že večkrat zasačen od oblasti in zato opozarjamo na to protizakonito delovanje vse zainteresirane, da ga v slučaju ponovnega krošnjarjenja prijavijo tajništvu Udruženja.

Za žejo v poletni vročini

pri in po kosilu za zboljšanje prebave, za mešanje z vinom in sadnimi sok, vedno je

Rogaška slatina

idealna, ker zraven prijetnega okusa krepi tudi prebavne organe! Vašim odjemalcem boste najbolj koristili, ako jim nudite vedno v prvi vrsti

Rogaško slatino!

zaščite ogroženih interesov mestnega gospodarstva.

Seja je ugotovila, da so ostale resolucije, ki sta jih sprejela kongres trgovcev in obrtnikov in v katerih se zahtevajo nujni ukrepi za olajšanje težavnega položaja trgovcev in obrtnikov, zlasti pa manjših gospodarskih ljudi, ki so stebri današnjega gospodarskega in družabnega reda, brez vsakega odmeva na odločilnih mestih.

Z ozirom na takšen položaj in nevarnost, ki grozi gospodarstvu, smatraja vodstvo zveze trgovcev in obrtnikov, potem ko sta konstatirala da je bil dosedanji način populariziranja zahtev potom resolucij in spomenic čisto brezuspešen, za svojo stanovsko in patriotsko dolžnost, da se sestane in posveti trdeta o nadaljnjih korakih, da doseže boljša rezultate.

Po izčrpnih razpravah so sklenili zastopniki trgovcev in obrtnikov soglasno, da se

v vseh mestih vse države prirede na isti dan shodi trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev,

na katerih se bodo prečitali isti referati in sklenili isti sklepi in v katerih bodo združene vse zahteve, ki so bile podane na kongresih obrtnikov in trgovcev.

Za primer pa, da bi nastale kakšne ovire, se pooblašata predsedstvi Zveze trgovskih združenj, da skupno izdasta potrebne sklepe.

Centralne organizacije obrtnikov in trgovcev so spregovorile, dolžnost trgovcev in obrtnikov je sedaj, da dajo z vestnim izpolnjevanjem vseh odredb obeh centralnih organizacij njihovim zahtevam čim večji poudarek.

To svojo dolžnost bodo jugoslovanski trgovci in obrtniki tudi vestno storili ter pokazali ono solidarnost, ki je pogoj vsakega uspeha in vsake zmage!

Zakaj tudi pri nas s slimi rigoroznimi kaznimi ne bi pripomogli k iztrebljenju krošnjarske nadloge.

Izredno zanimanje v ministrstvih za razstavo »Za naš les«

na velesejmu dokazuje tudi prihod dveh prav važnih sotrudnikov iz Beograda. Že nekaj dni sta namreč na velesejmu inspektor ministrstva za šume in rude, g. inž. Jovan Kraljević, ki je za razstavo seboj pripeljal tudi kar dva vagona razstavnega materiala. Strokovnjak pomaga pri pripravi in urejanju ter ostane v Ljubljani ves čas do otvoritve in tudi še pozneje. Obenem ž njim je pa prispel iz Beograda tudi inspektor ministrstva trgovine g. Jaša Grgašević kot direktor Trgovinskega muzeja, da se pouči o vseh pripravah za vsedržavno lesno razstavo in ukrene vse potrebno za čim največjo popolnost te za vso državo, zlasti pa za našo domovino važne propagandne prireditve.

Stanje aktivnih kliringov

Po podatkih Narodne banke so se naše terjatve proti Nemčiji in Italiji v zadnjem tednu znatno znižale.

Nemški kliring je padel od 19,9 na 19,5 milijonov mark, italijanski pa od 39,3 na 38,8 milijonov lir. Povišal pa se je naš klirinški saldo v prometu s Turčijo, in sicer od 1,25 na 1,31 milijona francoskih frankov.

Naše terjatve proti Bolgarski so se dvignile od 306.000 na 431 tisoč din.

Politične vesti

Regent Horthy je odpotoval v Avstrijo na lov. Seveda pa ima njegovo potovanje politične cilje. Tako se poroča o avdienci Sušnika pri Horthyju. Nekatere vesti pa vedo tudi povedati, da se bosta sestala Sušnik in Hitler. Sploh je opaziti po sklenitvi nemško-avstrijskega sporazuma živahnost aktivnega madjarske diplomacije, ki se udaja na dam, da je prišel sedaj čas za njih revizionistične sanje.

Tibor Eckhardt, voditelj madjarskih neodvisnih kmetov, je pred glavnim odborom stranke silno ostro napadel ministrskega predsednika Gembesa. Zlasti je nastopil proti njegovi želji, da se uvede na Madjarskem diktatura. Veliki narodi si morda morejo dovoliti ta eksperiment, nikakor pa ne mali narodi. Zato je čisto zgrešeno, če se »ta neumna ideologija« impotira iz tujine na Madjarsko. Močna je samo tista vlada, ki se more opirati na zaupanje naroda. Zato zahteva madjarski narod volilno reformo.

Nemški tovorni parnik »Kamerun« sta ustavile s strelci dve španski vladni bojni ladji, preiskavali parnik in mu preprečile, da bi odšel v Cadix, kjer je hotel sprejeti na krov nemške begunce. Ves dogodek se je pripetil 7 in pol km od obale, torej izven španskih vod in je bilo zato postopanje španskih ladij nedopustno.

Ta incident je povzročil v Nemčiji silno razburjenje in nemška vlada je takoj nato poslala v španske vode več bojnih ladij, da varujejo nemške interese. V mednarodnih političnih krogih se boje, da bi mogel imeti ta incident zelo nevarne posledice in da bi mogel celo povzročiti resen konflikt med Nemčijo in madridsko vlado. Francoski listi pišejo, da je nevarnost, da bo Nemčija zaradi tega incidenta odklonila francoski predlog o nevtralnosti glede španskih dogodkov.

Italija in Nemčija sta poslale španskim upornikom nova letala. A tudi vlada je dobila iz Francije nova letala. Po poročilih listov je tudi že prišlo do boja med nekim velikim italijanskim bombarderjem in dvema lovskima aeroplanoma, ki sta ju vodila francoska letalca. Italijanski bombarder je bil pogran v beg.

Uporniki so v Navari zopet obnovili deželni navarski parlament, ki je bil po proglasitvi španske republike odpravljen. Tudi več drugih starih ustanov so uporniki obnovili.

Med mavriškimi vojniki se je začelo po poročilih nekaterih listov nevarno protišpansko gibanje. Mavri hočejo izkoristiti sedanje nemire v Španiji, da bi si zopet priborili svobodo. Vojaki, ki so bili poslani v Španijo, pa se tudi pritožujejo, da ne dobivajo v redu svoje plače in da je hrana preslaba.

Mesto Irun, ki je že čisto obklojeno od upornikov, je po njihovih vestih tudi že padlo v njih roke. Vest pa še ni potrjena. Pri San Sebastianu se boji nadaljujejo. Uporniki še naprej obstreljujejo San Sebastian, čeprav so vladne čete zagrožile, da bodo vse talce pobile, če se bombardiranje mesta nadaljuje.

Španska vlada je delni moratorij zopet podaljšala za en teden. Popoln moratorij velja za kraje, ki so zasedeni od upornikov. Španska banka je ustavila objavljanje svojih tedenskih izkazov.

Madridska vlada poroča o velikih uspehih svojih čet skoraj na vseh frontah. Na Guadarrami so vladne čete prebile polkrog uporniških čet in je s tem nevarnost za Madrid odpravljena. Tudi pri Badajozu so baje dosegle vladne čete nove uspehe. Enako tudi pri San Sebastianu in Irunu, kjer so vladne čete z vžigalnimi bombami povzročile paniko med uporniški četami in jih nato poglale v beg.

Iz uporniških vrst pa se poroča, da sta se generala Franco in Molla sporazumela, da morata najprej osvoboditi Malago in šele potem bo mogoče uspešen pohod na Madrid. Ta načrt pa deloma potrjuje vesti Madrida o uspehih vladnih čet.

General Franco je proti obnovitvi španske monarhije, kakor se poroča iz njegove najbližje okolice. Če bi uporniki zmagali, potem bi uvedel Franco avtoritativno republiko po vzgledu Portugalske.

50.000 ljudi je že padlo zaradi državljanske vojne v Španiji, kakor poroča pariški list »Excelsior«. Na vladni strani je padlo 20.000, na uporniški pa 20.000 ljudi.

Brazilijska je pretrgala diplomatske stike z madridsko vlado, ker jo smatra za komunistično.

Ribničanje bodo igrali veliko vlogo

na jesenskem velesojmu od 1. do 13. septembra na razstavi »Za naš les« na velesojmu, ker pokažejo svojo slovitost »suho robo« in druge izdelke iz lesa. Zlasti naše gospodinjice jih bodo občudovale, ker se marsikatera ne ve, da si lahko s poceni domačimi izdelki nadomestijo drage predmete za kuhinjo in pranje. Na tej razstavi bodo pa Ribničanom delali družbo tudi selški izdelovalci sodčkov in sodarski mojstri ter drugi obrtniki, ki obdelujejo les, v prvi vrsti bo pa seveda privlačna razstava pohištva, ki bo letos posebno bogata. Kmet, ki izdeluje suho robo, zobotrebce in sodčke, in pa obrtnik najbolj občutita krizo, zato naj si pa naše gospodinjice tudi olajšajo težke čase z nakupom njihovih odličnih izdelkov.

Denarstvo

Kmečki dolgovi pri bankah

Narodna banka je zbrala pri 553 denarnih zavodih podatke o kmetijskih dolgovih. Vseh dolgov je bilo koncem 1. 1935 1732,6 milijona dinarjev, od teh meničnih za 1524,3, hipotekarnih pa za 208,3 milijona dinarjev.

Menični dolgovi so razdeljeni tako-le:

din	Število menic	za skupno mil. din
do 2.000	258.830	262
" 5.000	91.238	294
" 10.000	29.546	207
" 25.000	16.121	252
" 50.000	5.424	187
" 100.000	2.082	145
nad 100.000	959	175

Narodna banka pa je izdala tudi statistiko o zadolžitvi po pokrajinah. Po tej statistiki bi znašali ti dolgovi v:

	mil. din	%
Sloveniji	238,7	13,8
Vojvodini	591,0	34,1
Srbiji	404,6	23,4
Hrvatski	258,9	14,9
Bosni in Hercegovini	178,2	10,3
Dalmaciji	43,4	2,5
Crni gori	17,8	1,0

Ta statistika pa ni popolnoma zanesljiva, ker v Slovenijo in Hrvatsko srbski zavodi niso nič posojali, ali silno malo, dočim so nekateri zavodi iz Slovenije posojali v druge pokrajine, zlasti v Vojvodino zelo mnogo denarja. V tej statistiki pa niso upoštevani kmečki dolgovi pri zadrugah, ki so zlasti veliki v Sloveniji. Zato moremo reči, da je zadolženost slovenskega kmeta znatno večja, kakor pokaže statistika Narodne banke. Tudi v tem pogledu treba razbiti ono bajko o bogati Sloveniji.

Narodna banka je odkupila za 400 milijonov din izvozniki klirinških terjatev

Postavka »razna aktiva«, ki se redno ponavlja v tedenskih izkazih Narodne banke, je že presegla znesek 612 milijonov din. V začetku lanskega leta je znašala ta postavka samo 285 milijonov din, koncem leta pa je dosegla najvišji znesek 612 milijonov din. Dvig te postavke je nastal predvsem zaradi odkupa mark, italijanskih lir in grških drahem od naših izvoznikov. Računa se, da ima danes Narodna banka odkupljenih že za okoli 30 milijonov italijanskih lir (nakaznic), kar znaša okoli 100 milijonov din. Poleg tega je odkupila Narodna banka še za okoli 7 milijonov mark, kar znaša tudi približno 100 milijonov din. Grških drahem ima za okoli 40 milijonov din. Skupno znaša to okoli četrt milijarde din. Poleg teh nakaznic pa je odkupila Narodna banka na borzah še za okoli 150 milijonov din klirinških čekov, kar bi s prejšnjim zneskom dalo skupno 400 milijonov din.

Pelikan terpeninovo milo za namakanje perila pa

Radosť peric

Mariborska mestna hranilnica je dobila od Drž. hip. banke 18 milijonov din, kakor hitro bo pregledal finančno stanje in poslovanje hranilnice ter mariborske občine poseben odposlanec DHB ter oddal o tem ugodno poročilo. Ker je poslovanje hranilnice in občine v lepem redu, je gotovo, da bo hranilnica posojila tudi dobila. Posojilo bo dala DHB mariborski hranilnici po istih pogojih ko ljubljanski.

Začetek sanacije ljubljanske Mestne hranilnice

Eden vzrokov, da je prišla ljubljanska Mestna hranilnica kljub svojem solidnemu poslovanju in velikemu zaupanju, ki ga je vedno uživala v slovenski javnosti v težave, je tudi ta, da se je mestna občina v mnogo preveliki meri zadolžila pri Mestni hranilnici. Ti dolgovi mestne občine so narasli že na 120 milijonov in dostikrat se je že dogodilo, da je ostala mestna občina dolžna hranilnici tudi obresti za sprejeta posojila. Ker pa jamči občina za vloge v Mestni hranilnici ne le z vsem svojim premoženjem, temveč tudi z svojo davčno močjo, je bilo v interesu mestne občine, da se čim bolj potruži, da postane M. H. čim prej zopet likvidna.

Priznati treba, da se je pred tremi leti začelo prvič delati na to, da bi dobila ljubljanska občina večje posojilo od Drž. hip. banke in z njim odplačala del svojega dolga pri M. H. Iz razlogov, ki nam niso v vseh podrobnostih znani, pa so bila vsa ta prizadevanja do zadnjega časa brezuspešna. Šele sedaj se je primerilo, da je dovolila Drž. hip. banka mestni občini posojilo v višini 30 milijonov din, ki se bo obrestovalo po 7%. To obrestno mero bi morali z ozirom na samo poslovanje Drž. hip. banke označiti kot zelo ugodno, vendar pa moramo tudi pripomniti, da je dobila beograjska občina pri Suzoru posojilo 25 milijonov po 6%. Z ozirom na obrestno mero DHB za vloge, bi tudi ta mogla dati posojilo po tej obrestni meri!

Sicer pa moramo tu še pripomniti naslednje: Čeprav je bilo morada iz Ljubljane posojilo pri Drž. hip. banki prvotno zagrabljeno malo nerodno, vendar bi mogla DHB vseeno takoj priskočiti na pomoč, ne pa pustiti, da se je vsa zadeva vlekla tako dolgo nerešena. DHB, ki je dobila iz Slovenije tako velike zneske pupilnega denarja, bi pač mogla pokazati več dobre volje za potrebe slovenskih denarnih zavodov. Čeprav je sedaj ta stvar v glavnem popravljena, vendar je treba to le poudariti.

Da pa občina dobi to posojilo DHB, mora najprej izvesti mestno obligac. posojilo. To bo znašalo, kakor smo že poročali v zadnji številki 20 milijonov din, se bo obrestovalo po 6% in bo odplačano v 15 letih ter se bo v ta namen vsakega 15. februarja in avgusta izžrebalo določeno število obveznic, ki se bodo izplačale v 6 mesece. V ta namen bo v vsakem proračunu mesta postavljena potrebna postavka. Te obveznice se bodo izdajale v bonih po 1000, 5000 in 10.000 din. Obveznice se morejo podpisati tudi z vlogami Mestne hranilnice ter se bodo obveznice sprejemale tudi kot kaveja pri vseh mestnih licitacijah. Ker se bodo te obveznice mogle tudi lombardirati, bodo mogli na ta način vlagatelji Mestne hranil-

nice priti tudi do indirektnega denega izplačila svojih vlog. Zato je gotovo, da bo zanimanje za obligacije mestne občine zelo veliko in da bo najbrže treba vsoto 20 milijonov še povečati. Tudi primeroma visoka obrestna mera bo zelo vabila k podpisovanju obligacijskega posojila.

Z odplačilom 50 milijonov mestne občine bo položaj M. H. zelo zboljšal, svedra pa s tem še ne bodo premagane vse težave. Upamo in pričakujemo, da bo tudi že enkrat država nekaj storila za naše denarne zavode in da bodo že enkrat obljube, ki smo jih slišali že pred meseci prinesle tudi pozitivne rezultate. Ta dolžnost države je tem večja, ker niso brez njene krivde zašli denarni zavodi v sedanjí težavni položaj. Spominjamo tu le na predpis, da se morajo vsi pupilni denarji vlagati v DHB, pa tudi na velikanski dvig vlog pri DHB, odkar se je začela fuzija denarnih zavodov.

Novo pooblastilo Bate razveljavljeno

Banska uprava razveljavila že osem pooblastil Bate

Objavili smo že dve odločbi banske uprave, s katerima so se razveljavili pooblastili, ki sta jih izdala mestno poglavarstvo v Ljubljani in sresko načelstvo v Slov. Konjicah Bafi za razširjenje prodaje cele vrste novih predmetov v Bafinih prodajalnicah. Za to pooblastilo je zaprosila tvrdka Bafa z eno samo vlogo, po obrtnem zakonu pa se smejo z eno samo vlogo prijavit le obrti in stroke, ki se po krajevnih potrebah in navadah tudi izvršujejo skupno. To pa ne velja za pooblastilo, za katero je zaprosila tvrdka Bafa in zato se je to pooblastilo tudi ne bi smelo izdati. Po vsej pravici se je zato tudi Zbornica za TOI v Ljubljani proti tem pooblastilom pritožila in vedno tudi z uspehom ter je dosedaj banska uprava razveljavila že osem tako neupravičeno izdanih pooblastil. Prvi dve odločbi banske uprave smo že objavili, danes objavljamo še eno, ki se glasi:

Odločba
Z odločbo z dne 3. junija t. l. št. 43.439 je predsednik mestne občine ljubljanske v smislu § 96. obrtnega zakona vzel na znanje prijavo obrta tvrdke »Bafa« cipele i koža d. d. Borovo za podružnico s sedežem v Ljubljani, Celovška cesta št. 63, tako da sme izvrševati »trgovino svima pripadca i priborom za kožnu i gumenu obuče, kao i svima artiklima za njegovanje i održavanje obuče. Trgovinom kožom, sirovom i preradjenom, kao i svima vrstama proizvoda i izradjevina od kože za proizvodnju obuče. Trgovinom gumom sirovom i preradjenom, kao i svima vrstama proizvoda i izradjevina od gume kao i od gume i od kože zajedno. Trgovinom svim obučarskim, kožnim, gumenim i ostalim materijalom. Trgovinom čarapama i sorodnom robom i priborom. — Prometom sa svim fabrikatima i

Iz združnega registra

Razdružila se je in prešla v likvidacijo Narodna prosveta v Ljubljani. Likvidator zas. uradnik Stane Skrabar.

Nadalje se je razdružila in prešla v likvidacijo Narodna knjigarica v Mariboru. Likvidatorja: dr. Josip Jeraj in Franjo Sekolec v Mariboru.

Pri Mariborskem kreditnem zavodu se izbriše dosednji član načelstva Ivan Pelikan, vpiše pa se veletrgovec Karel Puget v Mariboru.

Uvajali pa bodo z izdatno reklamo

Dolničar & Richter LJUBLJANA

ve je tem večja, ker niso brez njene krivde zašli denarni zavodi v sedanjí težavni položaj. Spominjamo tu le na predpis, da se morajo vsi pupilni denarji vlagati v DHB, pa tudi na velikanski dvig vlog pri DHB, odkar se je začela fuzija denarnih zavodov.

Oživiljenje gospodarskega življenja ni mogoče, kadar ne morejo denarni zavodi normalno poslovati. Mestna občina ljubljanska se je potrudila, da kolikor je v njeni moči omogoči pri svojem zavodu zopet normalno poslovanje, a treba je, da stori tudi država s svoje strani vse potrebno, da bodo imela prizadevanja občine popoln uspeh.

Novo pooblastilo Bate razveljavljeno

Banska uprava razveljavila že osem pooblastil Bate

Objavili smo že dve odločbi banske uprave, s katerima so se razveljavili pooblastili, ki sta jih izdala mestno poglavarstvo v Ljubljani in sresko načelstvo v Slov. Konjicah Bafi za razširjenje prodaje cele vrste novih predmetov v Bafinih prodajalnicah. Za to pooblastilo je zaprosila tvrdka Bafa z eno samo vlogo, po obrtnem zakonu pa se smejo z eno samo vlogo prijavit le obrti in stroke, ki se po krajevnih potrebah in navadah tudi izvršujejo skupno. To pa ne velja za pooblastilo, za katero je zaprosila tvrdka Bafa in zato se je to pooblastilo tudi ne bi smelo izdati. Po vsej pravici se je zato tudi Zbornica za TOI v Ljubljani proti tem pooblastilom pritožila in vedno tudi z uspehom ter je dosedaj banska uprava razveljavila že osem tako neupravičeno izdanih pooblastil. Prvi dve odločbi banske uprave smo že objavili, danes objavljamo še eno, ki se glasi:

Odločba
Z odločbo z dne 3. junija t. l. št. 43.439 je predsednik mestne občine ljubljanske v smislu § 96. obrtnega zakona vzel na znanje prijavo obrta tvrdke »Bafa« cipele i koža d. d. Borovo za podružnico s sedežem v Ljubljani, Celovška cesta št. 63, tako da sme izvrševati »trgovino svima pripadca i priborom za kožnu i gumenu obuče, kao i svima artiklima za njegovanje i održavanje obuče. Trgovinom kožom, sirovom i preradjenom, kao i svima vrstama proizvoda i izradjevina od kože za proizvodnju obuče. Trgovinom gumom sirovom i preradjenom, kao i svima vrstama proizvoda i izradjevina od gume kao i od gume i od kože zajedno. Trgovinom svim obučarskim, kožnim, gumenim i ostalim materijalom. Trgovinom čarapama i sorodnom robom i priborom. — Prometom sa svim fabrikatima i

Razlogi:
V smislu § 95 (1) obrtnega zakona se smejo z eno vlogo prijavit samo obrti in stroke, ki se po krajevnih potrebah in običajih izvršujejo skupno. Mestno poglavarstvo bi moralo zato zahtevati, da prijavi tvrdka stroke, ki se po krajevnih potrebah in običajih ne izvršujejo skupno s posebno vlogo. Izven vsakega spora je, da se po krajevnih potrebah in običajih trgovina »s čevlji, kožami, gumo in nogavicami« ne izvršuje skupno s trgovino »s surovimi kožami«, kakor je tudi izven spora, da se »trgovina s čevlji, kožami, gumo in nogavicami« po krajevnih običajih ne izvršuje skupno n. pr. s trgovino »z zrakoplovnimi potrebščinami«, ali s trgovino »s papirjem in kartonom«, ampak da so to popolnoma ločene stroke, ki se nikdar niso izvrševale skupno. Obrtno pooblastilo pooblaš. tvrd-

ko tudi za »promet sa svim fabrikatima in surovinama te obavljajanjem svih trgovačkih poslova potrebnih za postizavanje društvenih svrha«, torej generalno pooblastilo celo za »promet z nepremičninami«, ker je tudi tak »promet« predviden v družinskih pravilih. Tako poslovanje se ni vsakakor nikdar izvrševalo po krajevnih običajih skupno s trgovino s čevlji.

Zato se mor. predmetno pooblastilo radi nezakonitosti razveljaviti. Pri tem je opozoriti na določila §§ 29. in 30. z. u. p., po katerih je ob izdaji nove odločbe postopati.

Takse prosto po čl. 5., točka 4. zakona o taksah.

O tem se obvesti:

1. »Bafa«, cipele i koža d. d., Borovo, v roke pravnemu zastopniku g. dr. Frlanu Francu v Ljubljani.

2. Mestno poglavarstvo v Ljubljani s priključenim spisom radi vročitve odločbe stranki pod 1.) proti potrdilu.

3. Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Po pooblastilu bana banski svetnik:

Dr. Borščter s. r.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snail obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srjace. ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

27. zvezek »Trgovsko-gospodarskega leksikona«

je izšel ter vsebuje gesla od »obligatoričen« do »odstopni račun«. Posebno obširno je obdelano geslo »obresti«, kateremu je posvečenih nad tri kolone. Od drugih gesel, ki bodo posebno dobro služila poslovnim ljudem, omenjamo: oblike knjiženja, obnovitev postopanja, obnovitveni fond, brezpravna obogatitev, obračun, obratna glavica, trgovski obročni posli, obrt, obrtna sodišča, obrtna učna pogodba, obrtna združenja, obtok dobrin, obutev, ocenitev, blagajniški odbitek, pridobivanje odjemalcev, odjemna pravica, odpisi, odpoved itd. Kakor prejšnji zvezki, tako je tudi najnovejši pisan v gladkem jeziku ter so vse razlage gesel podane jasno in točno. Znova najtopleje priporočamo vsem »Trgovsko-gospodarski leksikon« za vsakogar!

Zunanja trgovina

Pogajanja med Italijo in Francijo za obnovo trgovinskih odnosov je potekalo ugodno in bo baje sporazum v kratkem dosežen. To je prva trgovinska pogodba, ki jo je sklenila Italija s sankcionistično državo po prenehanju sankcij.

Romunska vlada je sklenila z nizozemsko vlado sporazum, po katerem bo odplačevala del holandskih zamrzlih terjatev z dobavo pšenice. Zaenkrat je bil v ta namen sklenjen sklep o dobavi 5000 vagonov pšenice po ceni cif Rotterdam 45.000 lejev za vagon.

Švicarski zvezni svet je izdal uredbo, po kateri more vlada izplačevati eksportne premije industrijam, če se zbog tega zmanjša brezposelnost. Tudi sme vlada jamčiti izvoznim industrijam za morebitne izgube. Skupno je v ta namen dovoljen vladi kredit 38 milijonov šv. frankov.

Nemški uvoz se je v juliju v primeri z junijem zmanjšal od 360 na 346 milijonov mark, dočim se je izvoz povečal od 371 na 395 milijonov mark. Višek izvoza izvira skoraj izključno od izvoza gotovih izdelkov. Trgovinska bilanca Nemčije je torej bila v juliju aktivna za 50. dočim je bila v juniju le za 11 milijonov mark.

Indeksi cen je v Franciji od 1. avgusta narastel od 396 na 421. istočasno pa je nazadoval indeks za francoske delnice od 154 na 138.

Ali morajo tujci zastopati tuje tvrdke v Jugoslaviji?

Ali morajo tujci zastopati tuje tvrdke v Jugoslaviji?

Med vprašanji, ki so pri nas stalno na dnevnem redu je tudi vprašanje zaposlitve tujcev. V vseh časopisih se je že obravnavalo to vprašanje, izdane so bile tudi že uredbne in drugi zakonski predpisi o zaposlovanju tujcev v naši državi, a vprašanje je še vedno ostalo nerešeno, kakor je bilo. Zlasti pa je ostalo popolnoma nerešeno vprašanje zastopnikov tujih tvrdk, ki delajo pri nas. Kakor vse kaže, se se je to vprašanje v zadnjem času še poslabšalo in zato je nad vse umestno, kar piše »Jugoslovanski Kurir« v svoji zadnji številki. Pravi namreč:

V vrsti problemov, ki so v naši trgovini na dnevnem redu, je problem, ki sicer ne pada tako zelo v oči, ki pa je silno važen tako za naše narodno gospodarstvo kot tudi za državo. V zadnjih letih je namreč okoli 300 tujih tvrdk, od katerih imajo nekatere svetovni sloves, bodisi da so industrijskega, bodisi da so trgovskega značaja, ustanovilo pri nas svoja stalna zastopstva.

Nad 70% teh tvrdk se bavi samo z dobavami državi ali samoupravnim oblastem in s tem delajo lepe zasluge. Dočim pa je bilo v prejšnjih letih v navadi, da zastopajo tuje tvrdke naši ljudje, je v zadnjem času nastala praksa, da vsaka tuja tvrdka, kakor hitro ustanovi v naši državi svoje zastopstvo, tudi že privede tujca, ki bo njen zastopnik. Je to pojav, ki v drugih državah ni dovoljen. Tako na primer se ne more na Bolgarskem udeležiti državne licitacije ali dobave niti ena tuja tvrdka, če ne dokáže z uradnimi potrdili, da je njen zastopnik Bolgar. Niti jugoslovanske tvrdke se niso mogle udeležiti nekaterih licitacij na Bolgarskem, če ni bil njihov zastopnik Bolgar. Ista praksa velja tudi v Turčiji, Italiji, Madžarski, Avstriji in v drugih državah. Zakaj ne bi veljala ta praksa tudi pri nas?

Naši gospodarski ljudje pa bi tudi želeli, da bi tuje tvrdke, ki imajo v naši državi tujece kot svoje zastopnike, dokazale, da je v njihovih državah primerno število jugoslovanskih državljanov, ki zastopajo jugoslovanske tvrdke, in sicer vsaj one, ki se ne udeležujejo državnih licitacij, temveč ki delajo samo v svobodni trgovini. (Mnenja smo, da bi prišle tuje tvrdke v največjo zadrego, ker tega dokaza ne bi mogle nikakor podati.)

Število teh tujcev, zastopnikov tujih tvrdk, v Jugoslaviji stalno raste, a med njimi je dosti tudi pravih misterioznih. Ne gre tu samo za firme, ki uvažajo, temveč tudi za firme, ki izvažajo.

Vsi ti zastopniki poslujejo na bazi provizije. Tujci pa so uvedli novost, kakor da delajo proti stal-

ni plači. V resnici pa delajo proti proviziji, toda v Jugoslaviji zadržijo samo toliko, kolikor potrebujejo za življenje, vse drugo pa nalagajo njim firme v banke na njih račun.

V poučenih krogih se trdi, da je bilo na ta način v zadnjih letih iznešeno iz naše države okoli 300 milijonov din, kar bi vse moglo ostati v Jugoslaviji. Vseh teh 300 milijonov bi moglo biti čisti zaslužek naših ljudi!

Bili pa so tudi primeri, ko so bivali nekateri tujci celo vrsto let v naši državi, zaslužili tu lepe denarce, nato pa so čez noč izginili in pustili v Jugoslaviji samo celo vrsto škandalov!

Naši ljudje morejo biti moralno in materialno odgovorni, če zagreše njih firme nekorektnosti, ne pa

tudi tujci. Kakor hitro se kaj pripeti, izginejo. Poleg tega tujci ne izbirajo sredstev, da zaslužijo, dočim morajo naši ljudje ostati vsaj v nekih mejah.

Interesi gospodarstva in države zato imperativno zahtevajo, da se izvede revizija vseh zastopnikov tujih tvrdk, da se od njih zahtevajo tudi neka materialna jamstva in da se njihov prihod najstrožje kontrolira. Kajti če bi naši ljudje zaslužili onih 300 milijonov din, bi samo država na davščinah dobila okoli 50 milijonov. Potrebno je zato, da se z vladne strani posveti temu vprašanju največja pažnja in da postane tudi pri nas pravilo, da more tudi najbolj renomirano tujo tvrdko zastopati le naš državljan!

Zahteve hranilnic Dravske banovine glede razdolžitve kmeta

Pozdravljajoč namen kraljevske vlade, da pristopi k definitivni rešitvi kmečke zaščite, smatra Zveza jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani kot zastopnica vseh 29 samoupravnih hranilnic v Dravski banovini, ki upravljajo 1.050 milijonov Din vlog, za potrebno izjaviti v interesu definitivne rešitve kmečke zaščite, s tem zvezano mobilizacije denarnih zavodov in obnovitve kmetov kreditne sposobnosti naslednje želje:

1. K razpravi o rešitvi kmečke zaščite naj se pritegneta tudi obe hranilniški organizaciji, t. j. Savez štedionica kraljevine Jugoslavije v Zagrebu ter Zveza jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani, kajti za mnoge, zlasti podeželske hranilnice je rešitev kmečke zaščite naravnost življenjskega pomena, ker so nekatere posodile kmetom do 90 odstotkov vseh svojih vlog. Skupno znašajo kmečka posojila slovenskih hranilnic okrog 110 milijonov dinarjev.

2. Zaščita naj bo individualna in naj se podeli le onim dolžnikom-kmetom, ki so zaščite potrebni. Od nje naj se izvzamejo:

a) dolžniki, katerih dolgovi ne presegajo zneska din 2.000,—, b) dolžniki, katerih zadolžitve ne presegajo 20 odstotkov njihove imovine, c) inozemci, ki imajo dohodek iz inozemstva, katerih naša davčna uprava nima v evidenci,

č) dolžniki, katerih obdani dohodki iz kmetijstva znašajo manj kakor 75 odstotkov vseh njihovih obdanih dohodkov,

d) dolžniki, ki bi mogli odplačati ves dolg ali del dolga z odprodajo dela svojega posestva, v kolikor se s tako prodajo ne ogrozi njihova eksistenca.

3. Zaščite naj bodo deležni le oni dolžniki, ki predložijo potrdilo o tem, da so kmetje, v preključnem roku največ 6 mesecev po uveljavljanju predpisov o kmečki zaščiti. Zaščita naj se odvzame vsem dolžnikom, ki na kakršenkoli način na škodo upnika devastirajo svoje posestvo, zlasti gozdove.

V sporu naj izda pristojno sodišče sklep, da dolžnikom, navedenim v t. 2. in 3., ne priteče zaščita.

4. Ker so hranilnice enako kot zadruge ustanove obkorožnega značaja, ki odvajajo ves svoj čisti dobiček po predpisani dotaciji rezerv za obkorožne namene in so nudile kmetom vedno tako cenena posojila na dolgo dobo (15 do 25. pred vojno celo na 35 in več let), tako da so dejanski njihovi dolžniki-kmetje pri njih že vedno uživali zaščito, naj se hranilnice gle-

de kmečke zaščite izenačijo z drugimi, zlasti tudi, ker bi ev. za hranilnice neugodna rešitev kmečke zaščite zahtevala žrtve od javnih korporacij, ki jamčijo za hranilnice. Zato naj se hranilnicam dovoli, da smejo izterjati kmečka posojila po odplačilnih načrtih, katere predpišejo za nje teritorialno pristojne zveze, vendar z omejitvijo, da ne smejo obresti posojil presegati 6 odstotkov in da mora znašati odplačilni rok vsaj 12 let, če ni dogovorjen z dolžnikom še sedaj daljši odplačilni rok.

5. Ker je glavni namen kmečke zaščite zaščititi kmeta pred dražbo njegovega posestva, ki mu grozi največ, ako ne more pravočasno izpolniti svojih kratkoročnih, zlasti meničnih obveznosti, naj se tudi v novo uredbo odn. zakon prevzame določba čl. 11. sedanje uredbe o zaščiti kmetov z dne 30. septembra 1935, da se ne smatrajo kot dolgovni kmetov »dolgovi, kolikor so pokriti z zastavo.« Z ozirom na določbe srbskega gradjankega zakonika (§§ 304. in sl.) kakor tudi avstrijskega državljan-

DANES
KONCERT
vojaške godbe na vrtu hotela
UNION

JUTRI V
NEDELJO
KONCERT
vojaške godbe na vrtu hotela
BELLEVUE

skega zakonika (§§ 447., 448.) se mora smatrati za zastavo ročna zastava kakor tudi zastava nepremičnine ali hipoteke. Vsaj dolgoročna hipoteka (na več kakor 10 let) naj bi bila izvzeta od zaščite.

6. Z ozirom na obljubo, dano od kralj. vlade, da bo rešena kmečka zaščita na tak način, da bodo ostale nedotaknjene vrednost dinarja kakor tudi pravice vlagateljev, prosimo kraljevske vlado, da reši obenem s kmečko zaščito tudi vprašanje mobilizacije denarnih zavodov s konverzijo kmečkih dolgov, da prevzame kmečke terjatve od denarnih zavodov kak državi ali privilegirani denarni zavod, ki naj izplača denarne zavode v gotovini. S tem bo storjen velik korak naprej k zopetni mobilizaciji naših denarnih zavodov, od česar bo imelo velike koristi vse zasebno kakor tudi vse javno gospodarstvo.

Razmejitev gostinskih slaščičarskih obrtnih pravic

Odločba banske uprave o prodaji sladoleda, brezalkoholnih pijač itd.

Na podstavi § 136., odst. 2., ob. z. po zaslišanju Zbornice za TOI v Ljubljani v povzročenem sporu o mejah obrtnih pravic gostinskih in slaščičarskih obrtov

odločim:

1. da so kavarnarji in restavratiji upravičeni sladoled izdelovati in ga izključno na gostinski način prodajati;
2. da lastniki okrepčevalnic (buffetov) niso upravičeni sladoled izdelovati, smejo ga pa na gostinski ali trgovski način prodajati s pridržkom, da so ga nabavili od upravičenega slaščičarja povsem izdelanega za prodajo;
3. da smejo slaščičarji prodajati tovarniško blago svoje stroke, če-tudi ga niso sami izdelali, kot postransko blago, vendar ne v velikem obsegu, in sicer tudi za konzum zunaj lokala;
4. da so slaščičarji na osnovi svojega rokodelskega pooblastila upravičeni oddajati tudi brezalkoholne osvežujoče pijače, vendar pa mlečne pijače, čaj itd. samo na osnovi gostinskega pooblastila.

Razlogi:

Ob uveljavljanju novega obrtnega zakona je izvršna judikatura razmejila obrtne pravice gostinskih in slaščičarskih obrtov in jih določila v okviru takrat veljavnih zakonskih določil in prevzetih običajev. Novi obrtni zakon je ustvaril drugačno pravno osnovo, nego je bila prejšnja, s tem pa je v nekaterih pogledih postalo nevezdržno tudi pravno stanje, oprto na priznane običaje.

Kolikor so se vobče ustvarile nove stroke in s tem tudi nove pravne oblike, jih je za tisti del, ki ga je tudi po novem zakonu priznati kot še naprej veljavno-pravno stanje, le-temu prilagoditi.

V spornem predmetu so na eni strani deloma z zakonom že razmejeni gostinski obrti (§ 76. ob. z.), na drugi strani pa slaščičarji in sladoledarji iz točke 63. § 23. ob. z. predmet razmejitve. Posebej je osporavana pravica kavarnarjev in restavratijev z en. ter okrepčevalnic (buffetov) z druge strani nasproti sladoledarjem. Od prevzetega pravnega stanja je v tem sporu predvsem določiti kot tudi po novem obrtnem zakonu še dalje veljavno nastopno pravno stanje.

Kot tipa, dasi ne prej po zakonu tako imenovana, vendar po judikaturi priznana, je bila kavarna in restavracija nesporno upravičena izdelovati in prodajati tudi sladoled in slaščice, vendar pa z omejitvijo, da se je sladoled smel oddajati po porcijah in slaščice samo kot pridatek, ne kot samostojna hrana ter da jih je bilo treba postreči na takozvani gostinski način. V teh obratih je bila z označenimi omejitvami dovoljena tudi oddaja sladoleda čez ulico, nikakor pa ne na javnih krajih ali obhodu. Pod gostinskim načinom pa se je razumelo streženje gostom na običajnem sladolednem servisu. To pravno stanje je treba kot povsem še danes veljavno priznati in potrditi, ker tipi kavarne in restavracije, bodisi alkoholne ali brezalkoholne, povsem ustrezeta obratovalnicama iz točk 2. in 5. § 76. ob. z., katerima pa je priznati kot enako tudi tipo penzije iz točke 6., 1. c).

Nasproti tem tipam pa okrepčevalnica (buffet) ni niti bila upravičena, niti ni dejansko vršila prodaje sladoleda do nedavnega časa. Te obratovalnice niso nastale na način rednih gostinskih tipov, ampak so se uveljavile po prejšnjem pravilniku o gostilnah itd., nazadnje novelirane z dne 27. no-

vembra 1927, »Uradni list« št. 1/I. iz l. 1928., kot trgovinski obrati z živili in zlasti delikatesami, ki so si pridobili tudi pravico streči s pijačami stoječim gostom. Po § 76. ob. zak. te obratovalnice niso bile več omejene zgolj na strežbo stoječim gostom, pač pa so ostale bolj urejeni obrati manjšega obsega, v katerih se oddajajo samo mrzla jedila in pijače. Običajno so zato te obratovalnice ostale urejene na način trgovskih obratovalnic in so na ta način tudi vršile postrežbo. Kot mešana trgovsko-gostinska tipa te obratovalnice združujejo v svojem poslovanju to, kar iščejo potrošniki bodisi v sorodnih, pravih trgovinah ali v malih gostinskih obratovalnicah, omejujoč se, kar se tiče hrane, na trgovsko postrežbo, ker za pravo gostinsko postrežbo niso niti urejene. Ker torej niso upravičene oddajati gorkih jedil, jim zato tudi ne gredo pravice pripravljati jedila kakor v rednih pravih gostinskih obratovalnicah. Kakor trgovinske obratovalnice niso upravičene peči kruh za prodajo potrošnikom, ali kladi drobnice za pripravo hrane gostom, te pravice z ozirom na povedano tudi okrepčevalnicam ne gredo, niti jih redno ne vrše. Z ozirom na nastanek in pomen teh obratovalnic zato tudi ni priznati, da bi smele izdelovati sladoled, marveč jim je to izrečno zabranjeno.

Ne more pa banska uprava pritrčiti naziranj, da te obratovalnice ne bi bile upravičene sladoled prodajati, če jim že izdelanega in za prodajo pripravljenega dobavijo upravičeni sladoledarji. Kot opisane tipe je baš naša okrepčevalnica, da nudijo vsakovrstna mrzla jedila in osvežila, ter okrepčila s pijačami vseh vrst. Ni razloga, da bi sladoled izvezel, pa niti ga strežbo na gostinski ali trgovski način, zgolj s pridržkom, da ga same izdelati n. smejo, ampak da ga jim dobavijo že omejenji rokodelci, zato tudi čez ulico samo v okviru zakonitih naročilnih predpisov.

Slaščičarski obrti, t. j. slaščičarji, keksarji, sladoledarji in izdelovalci kandit so že od nekdaj prodajali ne samo blago lastnega izdelka, ampak tudi drugod nabavljeno blago njih stroke, ki je bilo postransko v njih obratu n. pr. sladkorčki, napolitanke, biskviti in keksi, ki se izdelujejo na tovarniški način. Te pravice, če jo vrše v manjšem obsegu, jim tudi novi obrtni zakon po § 137. ne jemlje, ampak priznava. Zato slaščičarju ni treba posebnega trgovskega pooblastila za prodajo označenega blaga. Povsem nesporno je tudi, da sme slaščičar prodajati svoje blago tudi za konzum zunaj lokala, ker je to celo prvenstvena naloga tega obrta.

Nasprotno pa slaščičar na osnovi svojega rokodelskega pooblastila ni upravičen oddajati tudi pijače gostom pri mizah. Po priznanju običajnih slaščičarjem ni braniti prodajo brezalkoholnih osvežujočih pijač n. pr. iz sadnih sokov itd. Z ozirom na § 76. odst. 4., pa je slaščičarjem, ki naj oddajajo mlečne pijače, čaj itd., treba gostinskega dovolila, tako omejenega.

Zoper to odločbo je dopustna pritožba na ministrstvo za trgovino in industrijo v 15 dneh od dneva prejema, vložiti pa jo je treba pri kraljevski banski upravi.

Namesnik bana
pomočnik:
dr. Majcen s. r.

Širite »Trgovski list«!

Kruh malih ljudi

Je pri nas les, saj lesna industrija in obrt preživljata večji del našega delovnega in kmečkega ljudstva, gotovo je pa vsemu našemu prebivalstvu les vsaj vir neposrednih dohodkov. Posledice krize lesnega gospodarstva bomo pa odpravili le tedaj, če se bomo ravnovali po spodbudah, ki nam jih bo dala razstava »Za naš les« na velesejmu od 1. do 13. septembra. Z sedaj imamo nekaj hišne industrije z izdelovanjem ribniške suhe robe, zobotrebecev, nadalje sodčkov in drugih manjših predmetov, vendar bi se pa lahko dosegednji načini predelave lesa in lesnih odpadkov pomnožili z dolgo vrsto drugih načinov, ki nam jih pokaže poseben oddelek na razstavi »Za naš les«.

Italijansko-angleška pogodba brezuspešna

Mnenje, da bi podpis italijansko-francoske trgovinske pogodbe vplival ugodno na Anglijo, se je izkazalo kot napačno. Anglija odklanja vse italijanske predloge in zahteva, da Italija popolnoma popusti. Nekateri angleški gospodarski listi niso s stališčem vlade zadovoljni. Tako piše »Financial News«, da je Italija ponudila natančno isto, kar je ponudila Angliji leta 1934. Nemčija, če je mogla Anglijo sprejeti nemške predloge, bi mogla sprejeti tudi italijanske.

Nemci ponujajo do 35 milijonov din kreditov za povečanje naših avtomatskih telefonskih postaj

Kakor so že naši listi poročali pred tedni, se bo v kratkem začelo reševati vprašanje razširjenja avtomatskih telefonskih central v Beogradu, Zagrebu in tudi v Ljubljani. V Beogradu bi se postavile dve novi telefonski centrali s skupno 4000 novimi številkami, dočim bi se v Zagrebu in Ljubljani obe obstoječi telefonski centrali samo povečali.

Vse to bi veljalo od 8 do 10 milijonov din. Neke nemške tvrdke pa so ponudile ministrstvu za pošto, telefon in brzojav, da izvrše to povečanje na kredit, ki bi znašal do 35 milijonov din, da bi se mogla izvršiti tudi druga dela na področju telefonskega prometa.

Občni zbori

»Kovina«, prva jugoslovanska metalurški industrija, d. d. v Mariboru ima 15. redni občni zbor dne 24. septembra ob 11. v pisarniških prostorih tvrdke na Teznu pri Mariboru. Dnevni red običajni. Delnice treba založiti vsaj 4 dni pred občnim zborom ali pri blagajni družbe ali pri Celjski posojilnici, Jadransko - Podunavski banki, Obrtni banki v Zagrebu ali Merkur-Banki na Dunaju.

Konkurzi - poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju posestnika Ivana Lončarja v Trzinu. Konkurni sodnik Pappež, upravnik mase odvetnik dr. Gruden. Prvi zbor upnikov-pri sodišču v Trzinu dne 7. septembra. Oglasitveni rok do 17. septembra. Ugotovitevni narok dne 21. septembra ob 9. uri.

Nadalje je razglašen konkurz o premoženju trgovca Ignacija Ranta na Jesenicah-Fužine. Konkurni sodnik dr. Bregar, upravnik mase odvetnik dr. Vovk. Prvi zbor upnikov pri sodišču v Kranjski gori dne 28. avgusta ob 10. Oglasitveni rok do 10. septembra. Ugotovitevni narok dne 23. septembra ob 10. uri.

V stečajni zadevi zapuščine Franca Terdine v Ljubljani se določa narok za ugotovitev naknadno na dan 28. avgusta ob 11. uri pri sodišču v Ljubljani.

Odpravljen je konkurz o premoženju Jurija Ferencja, stavbenika v Ljubljani, ker je bila razdeljena vsa masa.

Končno je poravnano postopanje ključavničarja in trgovca Franceta Kunstija na Bledu. Nadalje je končano poravnano postopanje posestnice in gostilničarke Marije Vidmar v Ljubljani.

Potrja se prisilna poravnava izven stečaja, ki jo je sklenil posestnik Leopold Steiner v Ljubljani. Svojim upnikom plača 50 odstotno kvoto v 4 enakih zaporednih tromesečnih obrokih, od katerih zapade prvi tri mesece po pravomočnosti poravnave. Kot porokinja in soplačnica je pristopila posestnica Marija Steiner v Ljubljani.

Vsak trgovec mora biti naročnik „Trgovskega lista“

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA“

Devizno tržišče

Tendenca nestalna; promet 1 milijon 360.531'48 dinarjev

Napram preteklemu borznemu tednu, ki je zaključil s skupnim deviznim prometom nad tri in pol milijona dinarjev, kažejo ta teden znatno nazadovanje deviznih kupčij. Omenjeni padec gre predvsem na račun zmanjšanih zaključkov v devizi London, katere je bilo tokrat prodano za nad 1 in pol milij. dinarjev manj. — Poleg Londona, izkazuje slabši padec tudi Dunaj in deloma Berlin.

Skupni promet v poedinah devizah je bil v tem borznem tednu tale (vse v tisočih dinarjev):

Devize:	Minuli Tek.	Teden
Amsterdam	138	70
Berlin	307	238 priv. klir.
Bruselj	1	—
Curih	215	111
Din-deviza	355	115 avstr. pr. kl.
Dunaj	307	318 avstr. pr. kl.
London	1729	222 priv. klir.
New York	196	81
Pariz	77	42
Solun	21	40 boni
Varšava	—	—
Stockholm	117	—

Naredna banka je posredovala le v Curihu, Amsterdamu in Parizu, in sicer do višine, običajnega dnevnega deviznega kontingenta. Skupno znašajo intervencijski zaključki din 160.000'—.

V privatnem kliringu je bil angleški funt zaključevan na bazi din 238'25, sicer pa je beležil takole:

17. 8. din	238'—	den. —	238'25 bl.
18. 8. din	238'—	den. —	238'25 bl.
19. 8. din	237'20	—	238'80
20. 8. din	238'—	den. —	238'50 bl.
21. 8. din	238'—	den. —	238'50 bl.

Nemška marka in avstrijski šilling sta bila trgovana v privatnem kliringu na bazi teh-le tečajev:

	nem. marka	avstr. šil.
17. VIII.	13'45—13'65	8'53—8'63
18. VIII.	13'38—13'58	8'53—8'63
19. VIII.	13'36—13'56	8'58—8'68
20. VIII.	13'38—13'58	8'58—8'68
21. VIII.	13'36—13'56	8'58—8'68

V razdobju od 17. do 21. t. m. so bile zabeležene tele tečajne razlike (vse izraženo v poenih): Amsterdam —0'36, Berlin +0'72, Bruselj —1'08, London —0'12, New York +1'79, Pariz in Praga, neizpremenjeno. Curih je notiral brez izprememb.

Devize	Povpr. din	Pon. din
S primo Narodne banka		
Amsterdam	17. VIII. 2967'79	2982'39
	21. VIII. 2967'43	2982'03
Berlin	17. VIII. 1754'91	1768'78
	21. VIII. 1755'63	1769'50
Bruselj	17. VIII. 736'69	741'75
	21. VIII. 735'61	740'67
Curih	17. VIII. 1424'22	1431'29
	21. VIII. 1424'22	1431'29
London	17. VIII. 219'37	221'43
	21. VIII. 219'15	221'21
New York	17. VIII. 4333'22	4369'53
	21. VIII. 4335'01	4371'32
Pariz	17. VIII. 287'71	289'15
	21. VIII. 287'71	289'15
Praga	17. VIII. 180'47	181'58
	21. VIII. 180'47	181'58

Efektno tržišče

Tendenca za državne efekte nespremenjena stalna.

Privatni vrednostni papirji tudi lokrat niso notirali. Notice državnih efektov pa so bile naslednje:

		din
7% inv. pos.	17. VIII.	82'— 83'—
	21. VIII.	83'— 85'—
8% Blair	17. VIII.	83'— 84'—
	21. VIII.	83'— 84'—
7% Blair	17. VIII.	73'— 73'50
	21. VIII.	73'25 73'50
7% Seligm.	17. VIII.	86'— 87'—
	21. VIII.	86'— 87'—
4% agr. obv.	17. VIII.	48'— 49'—
	21. VIII.	46'— —
6% begl.	17. VIII.	66'— 67'—
	21. VIII.	65'— 66'—
25% voj. šk.	17. VIII.	364'— 365'—
	21. VIII.	365'— 366'—

Dne 18. t. m., je bilo na tukašnji borzi eksekutivnim potom prodano 600 delnic Ljubljanske kreditne banke po ceni din 60'— za komad. Naslednjega dne pa je bilo prodano 14 delnic Narodne banke

po tečaju din 6'220'— za eno delnico. Skupna vrednost vseh prodanih efektov znaša din 123.080'—.

Žitno tržišče

Tendenca mirna.

Cene so ostale povsem nespremenjene. Notirale so na bazi od 14. avgusta 1936. Zaključeno pa je bilo le par vagonov nove pšenice. Notice od petkovskega borznega sestanka dne 21. t. m. so te:

Žito: din din

Koruz:	
zdrava, suha, rešetana, letine 1935, s kvaliteto garancijo, franko vagon bačka in banatska postaja . . .	99'— 100'—
zdrava, suha, rešetana, fco. vagon prekmur-ska postaja, plačljivo proti duplikatu . . .	113'— 114'—
činkvantiin sremski, zdrav, suh, rešetan, fco. vagon naklad. postaja . . .	117'— 118'—
Oves:	
zdrav, suh, rešetan, fco. vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu . . .	110'— 115'—
Ajda:	
zdrava, rešetana, siva, pariteta Ljubljana . . .	130'— 135'—
Rž:	
nova, 72 kg, 2%, franko vagon baranjska postaja . . .	104'— 105'—

Mlevski izdelki:

	din	din
Moka:		
pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . .	210'—	215'—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . .	210'—	215'—
pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . .	190'—	195'—
pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . .	170'—	175'—
Otrobi:		
pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja . . .	105'—	110'—
pšenični, drobni, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja . . .	85'—	88'—

Lesno tržišče

Tendenca se nespremenjeno mlačna.

Po ukinitvi sankcij gre preko naših obmejnih postaj še manj blaga v Italijo kakor pa med sankcijami. To je sicer dokaj čudno, a kdor je to opazoval, ta se je mogel na lastne oči prepričati, da je ta trditve resnična. Razlaga bi bila pa naslednja: Med sankcijami se je po laških trgovcih kolikor toliko našega blaga prodalo vsaj v italijanske kolonije, oziroma s posredovanjem italijanskih trgovcev v pokrajine, ki niso spadale pod Italijo in jih torej sankcije niso tangirale. V drugi vrsti pa so tudi naši, kakor tudi italijanski dvolastniki ob meji izvažali naš les. Modus tega izvoza ni bil prestrogo kontroliran in lahko trdimo, da se je celo favoriziral. Po ukinitvi sankcij pa je tako plede, kot drugega primera izvajala italijanska oblast zelo strogo kontrolo. Tako je izvoz našega lesa zdaj povsem nemogoč.

Kakor znano, se pravkar vodijo pogajanja z Italijo in upamo, da bodo dovedla do pozitivnega zaključka, posebno, če se bo z naše strani vodil račun o lesnem gospodarstvu vobče, ne pa celo favorizirala zgolj lesna veleindustrija. Pri tem mislimo na velepodjetje »Sipad«. Baš od strani »Sipada« se je zahtevala preorientacija in kakor čitamo v gospodarskih poročilih raznih listov, se je temu velepodjetju tudi res posrečilo

pridobiti za oddajo svojega lesa druga tržišča. V koliko je to dobro in rentabilno, ne bomo preiskovali, saj to ni naš namen. Uspeh je pač najbolje razviden iz bilance. Pri nas ta poizkus ni uspel. Poskušalo se je izvažati v Anglijo zlasti bukovino. Žal pa se je poskus povsem ponesrečil. Kajti veliko blaga, ki so ga naši producenti pripravili že pozimi, leži še danes na Sušaku; o rentabilnosti teh kupčij sploh ni govora.

Ponovno smo že dokazali, da naš mali in srednji producent tako glede geografične lege, ko glede kvalitete lesa in predvojnih zvez še najlaže plasira svoje blago v Italijo. Prepričani pa smo, da bo »Sipad«, hotel imeti pri izvozu v

Važna razsodba državnega sveta

Trgovci morejo svojim naročnikom svobodno dostavljati blago

Po uredbi o izdajanju dovoljenj za prevoz blaga na motornih vozilih je potrebno posebno dovoljenje, če se prevaža blago obrtoma in če se dostavlja tudi izven območja, kjer ima tvrdka svoj sedež. To določilo se je tolmačilo od banke uprave tako, da mora imeti takšno posebno dovoljenje tudi vsak trgovec, ki dostavlja blago svojim strankam, če bivajo te izven območja sedeža trgovca. V tem smislu je dobil tudi neki veletrgovec sklep banske uprave, proti kateremu pa se je pritožil na državni svet, ki je njegovi pritožbi v celoti ugodil. Ker je razsodba državnega sveta, ki je bila izdana pod št. 8466/36 z dne 27. marca 1936 načelne važnosti, objavljamo razloge iz razsodbe državnega sveta v celoti. Razsodba se glasi:

»Potem ko je proučil tožbo, izpodbijani odlok ter druge akte, ki se nanašajo na ta predmet ko tudi odgovor ministra (za trg.) na tožbo, poslan s pismom z dne 23. marca 1936, II. št. 8682/2 je državni svet ugotovil:

»Z izpodbijanim odlokom je bila zavrnjena pritožba tožilca proti odloku banske uprave z dne 27. VIII. 1935 o neizdajanju tožilcu dovoljenja za neredno prevažanje blaga z motornimi vozili, in sicer na podlagi čl. 1. in 2. uredbe o izdajanju dovoljenj za prevažanje blaga z motornimi vozili z dne 10. maja 1934. Kakor se iz uredbe same vidi, je ta zasnovana na določilu odst. 2. § 60. obrtnega zakona. Po tem predpisu more minister za trgovino in industrijo v sporazumu z zainteresiranimi ministri in po zaslišanju zbornice z uredbo predpisati, da se tudi drugi obrti, katerih opravljanje ima vpliv na javno varnost, narodno zdravje ko tudi na osebno in premoženjsko varnost državljanov, smejo izvrševati samo z dovoljenjem pristojne upravne oblasti. S tem predpisom je dana upravni oblasti pooblastilo, da z uredbo določa poleg obratov iz odst. 1. § 60. obrtnega zakona tudi obrate izrečno navedene, pogoje po katerih se smejo izvrševati na podlagi dovoljenja občne upravne oblasti.

Ti pogoji so predvideni, oz. predpisani z uredbo o izdajanju dovoljenj za neredno prevažanje z motornimi vozili z dne 10. maja 1934.

Kakor pa izhaja iz odst. 2. § 60. obrtnega zakona, ta predpis izrečno navaja, da morajo to biti obrti, to je, da mora to biti redno, samostojno in neprepovedano gospodarsko delo (§1., odst. 1. obrt. zakona). Sporna zadeva zahtevanja dovoljenja za prevažanje z motornimi vozili, pa ne predstavlja samostojnega gospodarskega

MALINOVEC
sadni soki • marmelade

Italijo zopet prvo besedo, čeprav ima po lastnih izjavah že druga tržišča. Jasno je, da ravno velepodjetja najbolj ubijajo male in srednje industrije. Vsak poizkus monopolizacije lesnega izvoza pa pomeni smrt male in srednje lesne industrije.

dela, t. j. dela, s katerim bi se tožitelj izključno bavil, temveč je to delo le delo postranskega pomena k glavnemu poslu tožilca, k njegovi trgovini s kolonialnim blagom, katero dostavlja tožilec kupcem že nad 76 let. Takšno gospodarsko delo pa ne pomeni obrta v smislu zakona, zato pa tudi ne spada pod navedene odredbe, a če bi tudi bil deloma obsežen s to uredbo, potem je ta šla preko meje zakonskega pooblaščenja in se zato tudi ne bi mogla uporabiti.

Ker torej prevažanje blaga svojim odjemalcem z motornimi vozili ne pomeni nobenega obrta v smislu navedenega zakonskega predpisa, tudi ne more biti nobene ovire brez izrečnega zakonskega predpisa, da ne bi smel tožitelj na ta način dostavljati blago svojim odjemalcem.

Zaradi tega se je moral izpodbijani odlok razveljaviti na podlagi čl. 34. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih.

V vsej državi najinteresnejše razstave

bodo letos gotovo na jesenskem ljubljanskem velesejmu od 1. do 13. septembra, kamor bo zlasti velika, vso državo upoštevalajoča propagandna razstava »Za naš les« privabila obiskovalce iz vse Jugoslavije. Pokazala nam bo naše lesno bogastvo v primeri z drugimi državami in tudi produkcijo lesa ter stranskih produktov. Najvažnejši del razstave bo pa gotovo oddelek, kjer bo nazorno z načrti in modeli prikazana uporaba lesa v stavbarstvu in za najrazličnejše druge namene ter vsi mogoči izdelki industrije in obrta, predvsem pa tudi kemije. Njej bo priložen skoraj 10.000 m obsegajoč živalski park z vsem živalstvom naših gozdov, obenem pa tudi mikavna razstava »Naš sodoben vrt« z večjimi posebnimi razstavami cvetja, raznimi modernimi vrtovi ter sploh vsem, kar zanima našega prijatelja vrtov. Seveda na tej razstavi ne bo manjkalo tudi najlepšega sadja in najboljše zelenjave. Razstava malih živali bo spet nudila priliko, da si rejci izbere za plemo kunce, perutnino in golobe, a za razvedrilo bo skrbel veselični prostor z velemešnim varietejem.

Za ljubljanski velesejem veljajo 50% popusti na železnica, ladjah in letalih. Uspeh je velesejmu zagotovljen z vsemi ter razstavami, zlasti pa bo spet privlačna sijajna razstava pohištva.

Obiščite velesejem!

Francosko-nemški kartel za nakup naše konoplje

»Jugoslovanski Kurir« piše: Izvoz naše konoplje napreduje. Po informacijah, ki smo jih dobili, še nikdar ni bilo povpraševanje po naši konoplji tako veliko kot sedaj. Po statističnih podatkih je znašal izvoz naše konoplje:

	1936	1935	1934
(6 mesecev)			
v milijonih din			
surove	67'0	126'6	60'2
grebljaste	15'2	14'2	10'7
česljane	3'0	8'2	2'1
odpadkov	21'7	32'8	16'6
skupno	106'9	181'8	89'6

V lanskem prvem polletju je znašal izvoz konoplje 71'3 milijona din, kar pomeni, da je bil izvoz v drugem polletju za 35'6 milijona din večji in da moremo zaradi tega pričakovati, da bo ves letošnji izvoz konoplje narasel na skoraj 250 milijonov din.

Izvozili pa smo konoplje v zadnjih dveh letih ter v prvem letošnjem polletju v:

	1936	1935	1934
v milijonih din			
Avstrijo	20'3	32'3	15'1
Anglijo	17'7	36'1	9'7
Madjarsko	7'7	9'1	3'3
Nemčijo	32'7	57'4	41'8
Francijo	12'3	22'2	6'8
Češkoslovaško	8'4	18'3	8'8
Švico	0'8	3'2	1'5

Naša konoplja pa je začela osvajati tudi druga tržišča. Tako smo izvozili v letošnjem prvem polletju v Belgijo konoplje za 1'1 milijona din, v Norveško za 1'3 in v Švedsko za 2'2 milijona din.

V zvezi z ugodnim razvojem naše konoplje je izvedel »Jugoslovanski Kurir« od zanesljive strani, da je bil te dni sklenjen med nemškimi in francoskimi nakupnimi firmami kartel o nadaljnjem nakupovanju konoplje v Jugoslaviji. Ta kartel ima ta cilj, da Nemčija po možnosti odkupi 80% vse jugoslovanske konoplje. To konoplo bi plačali Nemci v kliringu, kar je za nje najbolj ugodno. Francoski tvrdke pa so se zavezale, da

bodo kupile od Nemčije ves njen višek konoplje, ki jo uvozi iz Jugoslavije, in sicer za devize. Kakor se vidi, bi bil to zelo dober posel za Nemčijo in za Francoze, nikakor pa ne tudi za nas. Nemci bi dobili konopljo poceni, čeprav bi jo plačali po kliringu, od Francozov pa bi dobili takoj denar, in sicer v devizah.

Ali ne bi bilo zato edino potrebno, da bi naša država dovolila izvoz konoplje samo, če se takoj plača v devizah? Ali morajo res vsi drugi imeti od našega blaga večji dobiček ko mi sami?

Kakor pa se poroča v zadnjih dneh iz Beograda, je menda ta francosko-nemški kartel za izkoriščanje jugoslovanske konoplje imel le to dobro posledico, da se v naših odločilnih krogih sedaj misli na to, da bi se dovolil izvoz nekaterih predmetov v kliringu države samo proti plačilu v devizah. Med drugim se omenjajo kot predmeti, katerih izvoz bo dovoljen le proti plačilu v devizah: pšenica, koruza, baker, konoplja in še neki drugi predmeti.

Dobave - licitacije

Komanda podvodnega orožja v Kumboru sprejema do 25. septembra ponudbe za dobavo raznega materiala za rolete za okna (vijaki, okovi, zunanji in notranji okovi, klamfe itd.).

Komanda mornarice v Zemunu sprejema do 16. septembra ponudbe za dobavo raznih žic, izolirnikov, stikal, lakov ter raznih strojev za brušenje.

Direkcija drž. rudnika v Vrdniku sprejema do 17. septembra ponudbe za dobavo 75 kg kovine za ležaje, firneža, zelene barve itd.

LICITACIJE

Kr. banska uprava Dravske banovine razpisuje za oddajo I. etape gradbenih del kmetijske poskusne in kontrolne postaje v Ljubljani II. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 5. septembra ob 11. uri v sobi št. 17 tehničnega oddelka. Vsote odobrenega proračuna znašajo: za težaška in zidarska dela din 370.087—, za tesarska din 25.025— in za krovsko dinarjev 23.616—.

Kr. banska uprava Dravske banovine razpisuje za gradbo železobetonskega mostu čez Mežo pri Dravogradu II. javno pismeno po-

nudbeno licitacijo na dan 5. septembra ob 11. uri v sobi št. 218 tehničnega oddelka v Ljubljani. Odobreni vladni proračun dinarjev 540.447—.

Kr. banska uprava Dravske banovine razpisuje za oddajo gradbenih del v javni bolnici v Ptujju I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 10. septembra ob 11. uri v prostorih tehničnega oddelka sreskega načelstva v Mariboru.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpisuje za mestno zavetišče v Japljevi ulici pismeno ofertno licitacijo za dobavo: moke, zdroba, otrobov, koruznega šrota in koruze za dobo od 1. oktobra do 31. marca. Licitacija bo dne 22. septembra ob 11. uri v soc. političnem uradu v Mestnem domu, soba št. 42.

Mestno poglavarstvo v Mariboru razpisuje za preureditev naprave za centralno kurjavo v zgradbi carinske pošte v Mariboru I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 14. septembra ob 11. uri v mestnem gradbenem uradu.

Dne 15. septembra bo v pisarni referenta inženjerije štaba Dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertna licitacija za popravilo konjušnice vojašnice »Kralja Petra I. Vel. Osvoboditelja« v Ljubljani.

Pri štabu granične trupe v Skoplju bo dne 19. septembra ofertna licitacija za dobavo 15.000 kg gladke železne pocinkane telefonske žice.

Dobra letina češpelj na Balkanu

Po podatkih bolgarskega kmetijskega ministrstva se ceni letošnja letina češpelj v Jugoslaviji, Rumuniji in Bolgarski na 800.000 ton, dočim je znašala lani samo 453.000 ton, povprečni donos v letih 1890. do 1934. pa je znašal okoli 610.000 ton. Letos so torej češplje obrodile nad vse dobro.

Lani so vse te tri države izvozile 126.000 ton češpelj, letos pa se računa ta izvoz na 200.000 ton. Poleg tega bo velik del letošnjega donosa posušen ali predelan v pekmez in žganje. Izvoz suhih češpelj vseh treh držav se v letošnjem letu ceni na pol milijona ton.

Doma in po svetu

Angleški kralj Edvard VIII. je iz Boke Kotorske odpotoval na Krf, kjer se sestane z grškim kraljem. Kralj Edvard VIII. se je prebivalstvu Boke prisrčno zahvalil za lepe sprejeme.

V Beogradu so se začela intenzivnejša pogajanja med voditelji srbske združene opozicije glede sestave programa, ki naj bi ustrezal Mačkovim željam. Časopisi so že pisali, kakor da bi se dr. Maček soglasil s proceduro, ki naj bi se izvajala za čas, ko bi mogla zdru-

žena opozicija izvesti reforme. Iz Zagreba pa so te vesti hitro demantirali in naglasili, da je ostalo dr. Mačkovo stališče neizpremenjeno: Med večinami Srbov, Hrvatov in Slovencev je treba skleniti sporazum, ki bo dal Hrvatom to, kar oni zahtevajo. Od te zahteve dr. Maček ne popusti nič.

V Kranju se je začela stavka tekstilnega delavstva. Med delavstvom in delodajalci je bil sicer že dosežen popoln sporazum, kljub temu pa so začeli delavci stavkati ter so zasedli tudi vse tvornice. Iz tovarn niso pustili nikogar, pa tudi vstop v tovarno so vsakomur prepovedali. Z vsi paro delajo tihi organizatorji stavke na to, da se stavka razširi na vse gorenjske tekstilne tvornice. Vse kaže, da tu ne gre le za mezno gibanje, temveč da so na delu tudi politični agitatorji.

Druga licitacija za oddajo težaških, betonskih, zidarskih in železobetonskih del za vseučiliško knjižnico je bila uspešna ter je dobil ta dela stavbenik Matko Čurk za znesek 4.193.000 din. Stavbenik Čurk je pristal na 17% popust od proračunanega zneska.

Višja gimnazija v Kočevju se odpravi in v V. razred se letos ne bodo več vpisovali dijaki. Ne glede na to, če ima Kočevje dovolj učencev ali ne, je odprava višje gimnazije v Kočevju naravnost šolski primer, kako se ne sme voditi nacionalna šolska politika. Zato vseeno še upamo, da bo redukcija višjih razredov gimnazije v Kočevju vendarle preprečena.

Vsak si pomaga kakor more in zato se je reja malih živali tako razširila zlasti med manj premožnimi ljudmi. Vsi rejci bodo po posebnosti na jesenskem velesejmu od 1. do 13. septembra imeli priliko izbrati najraznovrstnejšo perutnino, kunce in golobe, zlasti za plemo, da pri rejci ne bo razočaranj. Društvo »Zivalca« že poskrbi, da bodo na njeni razstavi na velesejmu razstavljene samo zdrave in krepke čistokrvne živali najboljših plemen.

Moskovski velepolitični proces, ki so ga po svoji stari navadi uprizarili sovjeti zelo teatralično, je prinesel takoj prvi dan »senzacijo«, da so vsi obtoženi na široko priznali svojo krivdo. Najprej David, nato pa sta še Zinovjev in Kamenjev priznala, da so hoteli umoriti Stalina, Vorosilova in druge sovjetske velikaše, da bi potem oni dobili vladno roko. Vsi so tudi naglašali, da je bila njih zarota organizirana na pobudo Trockega. Zanimivo je, da obtoženi nimajo pravice do zagovornikov. Kaj je pravi namen vsega procesa, še ni trenutno popolnoma jasno. V zvezi s procesom pa se aretacije nadaljujejo po vsej Rusiji.

Po pokolju levičarjev v Badajoju je madridska vlada zaukazala, da morajo njene čete neusmiljeno povsod obračunati z uporniki. Nobena pardona več proti upornikom, to je sedaj geslo, ki ga bodo levičarski milicionarji pač z veseljem izpolnjevali. Nadalje je španska vlada zaukazala, da treba brezobzirno razstreliti tudi vse vmet-

niške in zgodovinske spomenike, če jih uporabljajo uporniki kot zaklonišče. Proti vojakom tajske legije in Mavrom bodo uporabljale vladne čete v bodoče strupene pline, proti španskim upornikom pa le pline za soljenje. Nobena dvomaj ni, da bodo uporniki odgovorili na te ukrepe madridske vlade z enakimi grozovitostmi. Tako postaja španska državljanska vojna vedno bolj krvava, grozovita in brezobzirna.

234.586 motornih vozil je izdelala Nemčija po podatkih državnega statističnega urada v letošnjem prvem polletju, to je za 24% več kakor v lanskem polletju.

Izredni občni zbor orientalnih železnice je sklenil, da prepusti železnice družbe turški državi v eksploatacijo.

Svetovni ženski kongres bo sredi septembra v Dubrovniku. Na kongres pride nad 400 delegatkinj.

Lubje, česlovina in smola so prav za prav stranski produkti lesa, vendar imajo pa tudi veliko vrednost za gospodarstvo in na velesejmski razstavi »Za naš les« od 1. do 13. septembra bomo videli tudi kako jih pridobivamo in pridelujemo za najrazličnejše namene.

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 23. avgusta: 8.00: Harmoniko igra 14letni Mirko Remškar — 8.45: Čas, poročila — 9.00: Paul Whitemann s svojim orkestrom (plošče) — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve — 9.45: Verski govor (ravatelj Jagodic) — 10.00: Koncert rad. orkestra — 11.30: Plošče — 12.20: Slovenski vokalni kvintet — 13.00: Čas, spored, obvestila — 17.00: Kmetijska ura: Dvorišče na kmetih (zvočna slika). Napljal ing. Muck — izvajajo člani radijske dram. družine — 17.30: Prenos iz hotela »Bellevue« — 19.00: Napoved časa, poročila — 19.30: Nacionalna ura — 19.50: Otroška ura: Pesmi o živalih (ga. Milena Strukelj-Verbič, pri klavirju gospod prof. Marijan Lipovšek) — 20.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Dobrne — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.20: Valčkova ura — Radijski orkester.

Ponedeljek, dne 24. avgusta: 12.00: Razni šramli in terceti (plošče) — 12.45: Poročila, vremenska napoved — 13.00: Napoved časa, spored, obvestila — 14.00: Vreme, borzni tečaji — 19.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30: Nac. ura: Naše bolnice nekdanj in sedaj (dr. Zelič Milutin) — 19.50: Havajske pesmi (plošče) — 20.10: Zdravniška ura: Mladina na počitnicah: Kolektivno letovanje (dr. Ivo Pirc) — 20.30: Klavirski koncert skladatelja in prof. Mihovila Logarja — 21.10: Koncert radijskega orkestra — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.20: Prenos iz Parkhotela na Bledu.

Torek, dne 25. avgusta: 12.00: Slavni tenoristi pojo (plošče) — 12.45: Poročila, vremenska napoved — 13.00: Godba na pihala (plošče) — 14.00: Vreme, borzni tečaji — 19.00: Vremenska napoved, poročila — 19.30: Nacionalna ura: Na Torlaku leta 1914 (Sibe Miličič) — 19.50: Slovenske narodne (plošče) — 20.10: O načrtnem gospodarstvu (Filip Uratnik, tajnik Delavske zbornice) — 20.30: Koncert radijskega orkestra — 22.00: Vremenska napoved, poročila — 22.20: Koncert tamburaškega orkestra.

„TRIGLAV“ INDUSTRIJA PERILA IN OBLEKE J. OLUP, LJUBLJANA

STARI TRG 2
POD TRANČO 1
KOLODVORSKA UL. 8

priporoča svoje izdelke
po najnižjih cenah
in najnovejših krojih
Trgovci znaten popust!

L.M. Ecker sinova

- Splošno kleparstvo
- leso-cementne strehe
- strelovodne naprave
- vodovodne inštalacije

Slomškova ulica 4
TELEFON 29.33

Cenjenim trgovcem
in posrednikom
se priporoča

STANKO KEZELE
Stavbeno in galanterijsko kleparstvo,
instalacija strelovodov in naprava
vodovodov ter lesno cementnih streh
LJUBLJANA, BOHORIČEVA UL. 3

Nakup naših izdelkov z znamko EF-KO
Vam jamči za stalen porast
Vašega prometa

**MODNE PLETENINE
INTERLOK-trikot-PERILLO
F. KOS**

LJUBLJANA, Židovska ul. 5

JESENSKI LIPSKI VELESEJEM 1936

od 30. avgusta do 3. septembra
60% popusta na nemških državnih železnica;
po železnica drugih držav znatne olajšave

Vse informacije daje častni
zastopnik lipskega velesejma:

Ing. G. TÖNNIES, Ljubljana

Tyrševa (Dunajska) c. 33
Telefon 27-62

in Zvanični biro Lajpčičkog Sajma, Beograd, Knez Mihajlova 33

STAVBNI MATERIAL

izolacije vseh vrst, heraklit, keramika, šamof, mavec,
cevi, beli cement itd. se kupi najceneje pri

**MATERIAL
LJUBLJANA**

Tyrševa c. št. 36c
Telefon šte. 27-16

A. ZESCHKO

ZALOGA PAPIRJA NA DEBELO

TOVARNA PAPIRNATIH VREČIC

USTANOVljENO 1867 / TELEFON 2519 / POST. HRAN. LJUBLJANA 10.951